

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců Mgr. Jitky Zavřelové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **I. I.**, zastoupený Mgr. Kamilem Fotrem, advokátem se sídlem Náchodská 760/67, Praha 9, proti žalovanému: **Magistrát města Teplice**, se sídlem náměstí Svobody 2/2, Teplice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 10. 2014, č. j. 15 A 20/2014 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 1. 10. 2014, č. j. 15 A 20/2014 - 23, zamítl žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, který podle žalobního tvrzení spočíval ve sdělení Magistrátu města Teplice (dále jen „magistrát“) ze dne 17. 3. 2014 o nevrácení řidičského oprávnění a v předchozím počínání magistrátu ve věci navrácení řidičského oprávnění žalobci (dále jen „stěžovatel“). V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že sdělení magistrátu ze dne 17. 3. 2014 nelze považovat za zásah ve smyslu ust. § 82 s. ř. s. Tímto sdělením, ve kterém magistrát popsal skutkový stav a současně stěžovateli vysvětlil, z jakých důvodů není možno vyhovět jeho žádosti o vrácení řidičského oprávnění, totiž nebylo zasaženo do právní sféry stěžovatele, natož pak nezákonně. Krajský soud se rovněž zabýval i postupem magistrátu, který tomuto sdělení předcházela. V této souvislosti uvedl, že zákon č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o silničním provozu“) předpokládá dvě situace, za kterých může řidič pozbyt řidičské oprávnění, a to na základě pravomocného rozhodnutí o uložení zákazu činnosti nebo v důsledku dosažení počtu 12 bodů v rámci bodového systému. Počátky dob, od

nichž řidič pozbývá řidičské oprávnění, se přitom v těchto situacích určují nezávisle na sobě. Následek v podobě pozbytí řidičského oprávnění je v obou případech shodný, ale jeho příčina je odlišná. Pokud tedy byl řidiči správním rozhodnutím uložen trest zákazu řízení motorových vozidel, v jehož důsledku pozbyl řidičské oprávnění, a souběžně s tímto rozhodnutím pozbyl řidičské oprávnění i podle bodového hodnocení, je třeba před případným vrácením řidičského oprávnění vykonat obě tyto sankce, a to nezávisle na sobě. V této situaci se podle krajského soudu ocitl stěžovatel. Zákaz činnosti uložený rozhodnutím správního orgánu totiž uplynul dne 14. 2. 2013 a poté tedy nic nebránilo tomu, aby byl stěžovateli dne 18. 2. 2012 na základě jeho žádosti vrácen řidičský průkaz. Tomuto postupu nebylo na překážku ani to, že stěžovatel dne 20. 7. 2012 dosáhl 12 bodů bodového hodnocení, neboť proti oznámení o dosažení tohoto počtu bodů podal námitky. Jelikož ale o těchto námitkách nebylo prozatím rozhodnuto, má tato skutečnost za následek, že na stěžovatele je třeba stále nahlížet jako na osobu, jež sice dosáhla 12 bodů v registru řidičů, ale v důsledku podání námitek dosud nepozbyla řidičské oprávnění ve smyslu ust. § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu. Protože stěžovatel řidičské oprávnění z tohoto důvodu zatím nepozbyl, nemůže být vyhověno žádosti o jeho vrácení.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že se krajský soud nezabýval tím, zda žaloba i přes své označení jako žaloba na nezákonný zásah neodpovídá svým obsahem jinému typu žaloby, zejména na ochranu proti nečinnosti. Stěžovatel totiž v žalobě poukazoval i na skutečnost, že žádost byla vyřízena pouze neformálním způsobem, přičemž rozhodnuto bylo až po podání žaloby. S ohledem na tuto skutečnost považuje stěžovatel na nezákonný také výrok soudu o náhradě nákladů řízení. Dále stěžovatel namítal, že krajský soud nesprávně zjistil skutkový stav věci, který následně vadným způsobem právně posoudil. Zejména nesprávně posoudil podání stěžovatele ze dne 3. 12. 2012 jako námitky proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo počtu 12 bodů, neboť tento úkon stěžovatele nehodnotil ve vzájemných souvislostech. Stěžovatel totiž s ohledem na pozbytí řidičského oprávnění v důsledku trestu zákazu řízení motorových vozidel svým úkonem nechtěl vyvolat přerušení lhůty podle ust. § 123a odst. 3 zákona o silničním provozu, ale byl motivován k tomu, aby došlo k přezkoumání jednotlivých rozhodnutí o přestupku postupem podle ust. § 94 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen "správní řád"). Jeho podání tudíž bylo nejasné a bylo povinností správního orgánu vyzvat stěžovatele k odstranění jeho vad. Krajský soud se také nedostatečně vypořádal s tím, zda toto podání mohlo mít za následek přerušení běhu lhůty podle ust. § 123a odst. 3 zákona o silničním provozu. Takové účinky totiž má pouze podání námitek proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů, a nikoli podání námitek proti jinému záznamu bodů. Závěrem stěžovatel upozornil na možnost zneužití situace, v níž řidič pozbude nezávisle na sobě řidičské oprávnění, tím, že by oznámení o dosažení 12 bodů mu bylo doručeno se zpožděním, čímž by následná aplikace ust. § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu vytvořila prostor pro nadužívání práva. Stěžovatel z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

pokračování

K první námitce týkající se nesprávného uchopení žaloby krajským soudem Nejvyšší správní soud uvádí, že řízení před správními soudy je ovládáno dispoziční zásadou. Žalobní řízení tedy může být zahájeno na základě podané žaloby. Určujícím kritériem pro podání žaloby je pouze povaha napadeného úkonu či nečinnosti správního orgánu. Je na žalobci, jaký typ žaloby si zvolí. Má-li žaloba v souladu s obecnými i speciálními požadavky všechny zákonem stanovené náležitosti, soud žalobu projedná a rozhodne o ní. Úkolem soudu není naznačovat v rámci projednání takové žaloby žalobci jiné možnosti případné obrany.

V dané věci stěžovatel výslovně brojil proti nezákonnému zásahu správního orgánu spočívajícího ve sdělení magistrátu ze dne 17. 3. 2014 o nevrácení řidičského oprávnění a v předchozím postupu magistrátu ve věci navrácení jeho řidičského oprávnění. Tato žaloba obsahovala všechny náležitosti podle ust. § 37 odst. 3 i § 84 odst. 3 s. ř. s. Krajský soud proto neměl důvod k žádným pochybám, a tedy ani důvod postupovat podle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s., které slouží opravě nebo k odstranění vad podání. Výtky stěžovatele, že se měl zabývat otázkou, zda žaloba neodpovídá svým obsahem žalobě na ochranu proti nečinnosti, jsou proto nedůvodné, neboť žalobce takovou žalobu nepodal. Proto je nedůvodný také stěžovatelův požadavek, aby při rozhodování o náhradě nákladů řízení byla zohledněna skutečnost, že po podání žaloby magistrát reagoval dne 22. 5. 2014 ještě vydáním rozhodnutí o zastavení řízení.

K námitce týkající se nedostatečně zjištěného stavu věci Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud ve věci rozhodoval na základě úplného správního spisu týkajícího se bodového hodnocení stěžovatele. Součástí tohoto spisu jsou všechny listiny, kterých se stěžovatel v žalobě dovolával. Podle obsahu správního spisu bylo stěžovateli sdělením ze dne 9. 8. 2012, č. j. OSČ-PŘ/2012/BH-131/Pa, které mu bylo doručeno dne 10. 8. 2012, magistrátem oznámeno, že ke dni 20. 7. 2012 dosáhl 12 bodů. Současně byl stěžovatel poučen o možnosti podat námitky. Dne 13. 8. 2012 bylo magistrátu doručeno podání stěžovatele ze dne 12. 8. 2012 označené jako „*odvolání na dosažení 12 bodů*“, ve kterém stěžovatel uvedl, že se odvolává „*k věci dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení pod č. j. OSČ-PŘ/2012/BH-131/Pa*“ s tím, že si není vědom, že by porušil dopravní předpisy. Od 14. 2. 2012 nejedí a ačkoli k tvrzenému „vybodování“ došlo k 20. 7. 2012, oznámení mu bylo doručeno až 10. 8. 2012.

Podle ust. § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.

Podle ust. § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu podá-li řidič námitky proti provedení záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů, přerušuje se běh lhůt stanovených v ust. § 123c odst. 3 ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí o zamítnutí námitek nabude právní moci.

Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že podání stěžovatele ze dne 12. 8. 2012 je námitkou proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo počtu 12 bodů. I toto podání je třeba posuzovat podle jeho obsahu a nikoli podle jeho formálního označení. Byť je označeno jako odvolání, jeho obsah je zcela zřejmý. I číslo jednací, kterým stěžovatel toto podání označil a kterého se v textu dovolává, jednoznačně potvrzuje, že tímto podáním vyjadřuje nesouhlas s oznámením magistrátu ze dne 9. 8. 2012 o dosažení 12 bodů. Za této situace nebylo na místě postupovat podle ust. § 45 odst. 2 správního řádu.

S podáním námítky proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo počtu 12 bodů, zákon o silničním provozu spojuje přerušení lhůt k pozbytí řidičského oprávnění a odevzdání řidičského průkazu podle ust. § 123c odst. 3. Řidič tak nadále má řidičské oprávnění a disponuje řidičským průkazem, který může využívat, ačkoli již dosáhl celkového počtu 12 bodů, a tedy pozbyl odbornou způsobilost k řízení motorového vozidla. Byť tedy stěžovatel ke dni 20. 7. 2012 dosáhl 12 bodů, řidičské oprávnění z tohoto titulu, nepozbyl, a to v důsledku podání námítek. Krajský soud, který argumentoval obdobně, tedy ve svých právních úvahách nepochybil.

Na tento závěr nemá žádný vliv skutečnost, že stěžovatel motorová vozidla v uvedené době řídit nemohl, neboť v důsledku rozhodnutí magistrátu ze dne 21. 6. 2012, č. j. MgMT-SČ 018497/PŘ/836/2012/Lo, které nabylo právní moci dne 20. 7. 2012, řidičské oprávnění pozbyl v návaznosti na uložení trestu zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Krajský soud v této souvislosti v odůvodnění napadeného rozsudku podrobně vysvětlil, za jakých situací může podle zákona o silničním provozu řidič pozbyt řidičské oprávnění. Současně uvedl, že je-li řidiči správním rozhodnutím uložen trest zákazu činnosti, v jehož důsledku pozbyl řidičské oprávnění, a pokud souběžně s tímto rozhodnutím pozbyl řidičské oprávnění i podle bodového systému, je třeba před případným vrácením řidičského oprávnění vykonat obě tyto sankce, a to nezávisle na sobě. V tomto kontextu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2009, č. j. 2 As 19/2009 - 93, podle něhož *„zavedení systému bodového hodnocení vskutku nelze chápat jako nepřípustné ukládání dvojího trestu; jedná se o specifické preventivní opatření, které má přispět k pozitivní motivaci řidičů k dodržování předpisů o provozu na pozemních komunikacích a k eliminaci těch řidičů, kteří se dlouhodobě a opakovaně porušování těchto předpisů dopouští.“*

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti upozornil na své podání ze dne 3. 12. 2012, tímto podáním a úmysly, kterými byl veden, není třeba se vůbec zabývat, protože nemělo vliv na jeho právní postavení. Stěžovatel je sice adresoval k č. j. OSČ-PŘ/2012/BH-131/Pa, pod kterým bylo stěžovateli dne 10. 8. 2012 doručeno oznámení, že ke dni 20. 7. 2012 dosáhl 12 bodů, avšak jelikož lhůta k pozbytí řidičského oprávnění a odevzdání řidičského průkazu podle ust. § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu byla již přerušena v důsledku podání stěžovatelových námítek, nemá případné v pořadí druhé podání námítek (u nichž nelze vyloučit, že by mohly být posouzeny jako doplnění námítek) již na běh této lhůty žádný vliv. Podání námítek ze dne 12. 8. 2014 přitom stěžovatel v kasační stížnosti nijak nezpochybňuje.

K obavě stěžovatele o možnosti zneužití situace, kdy řidič pozbude nezávisle na sobě řidičské oprávnění, považuje Nejvyšší správní soud za dostačující uvést, že v jeho

pokračování

případě k ničemu takovému nedošlo, neboť oznámení o dosažení 12 bodů mu bylo doručeno v přiměřené době po té, co uvedeného počtu bodů dosáhl. Účinky tohoto oznámení odložil sám podáním námitek a nemůže tedy magistrátu podsouvat zneužití jeho situace, kdy mu souběžně běžel výkon pravomocně uloženého trestu zákazu řízení všech motorových vozidel.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není nedůvodná, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a magistrátu žádné náklady s tímto řízením spojené nevznikly

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 28. května 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu